

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se

Rektorn vid Himnaskolan
joakim.gode@linkoping.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Himnaskolan
i Linköpings kommun

Tillsyn av Himnaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Himnaskolan besöktes av Skolinspektionen den 31 januari 2012.

Helhetsbedömning

Resultaten i Himnaskolan visar att många elever inte når målen för utbildningen. Trots att eleverna kan få stöd i alla ämnen, behöver skolan vidta ytterligare åtgärder för att ge alla elever möjlighet att nå kunskapskraven. Som ett led i arbetet mot en ökad måluppfyllelse måste rektorn säkerställa att utbildningen i alla ämnen utgår från kursplanerna. De skriftliga individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram som utarbetas vid skolan måste i större utsträckning kopplas till målen och kunskapskraven, och omfatta alla ämnen. Eleverna och deras föräldrar behöver få tydligare information om målen och eleverna måste ges ett reellt inflytande över utbildningen. Eftersom skolan har tillgång till utbildade lärare, bör rektorn säkerställa att alla elever, i samtliga ämnen, får undervisning av lärare med ämneskompetens.

Skolinspektionen bedömer att Himnaskolan erbjuder eleverna en trygg miljö för lärandet. Om kränkningar sker finns en god beredskap att vidta åtgärder och eleverna vet vart de ska vända sig om något inträffar. Arbetet behöver dock stödjas av en aktuell plan mot kränkande behandling.

Skolledning består av en rektor och en biträdande rektor som rektorn har delegerat uppgifter till. Av tillsynen framgår att det är den biträdande rektorn som i praktiken leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid skolenheten. För att rektorn ska kunna ta ansvar för och besluta om verksamheten och dess utveckling måste det tydliggöras hur återkoppling och uppföljning av arbetsuppgifter som den biträdande rektor fullgör på uppdrag av rektorn ska ske.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Himnaskolan i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast **2012-10-31** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Undervisningen i ämnet teknik omfattar inte läroplanens krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Säkerställa att undervisningen i ämnet teknik utgår från och omfattar kursplanen i ämnet teknik (1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11, 3 Kursplaner).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Se till att utformningen av elevernas inflytande anges i planeringen av verksamheten och att det finns en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 § och 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).
- Säkerställa att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (1 kap. 10 § och 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Trygghet och studiero

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skolans rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det för skolenheten finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Se till att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att de skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven samt att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Det systematiska kvalitetsarbetet motsvarar inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs i enlighet med författningarnas krav (4 kap. 4 och 6 §§ skollagen).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det sker en tydlig återkoppling och uppföljning av arbetsuppgifter och beslut som rektorn uppdragit åt andra att fullgöra (2 kap. 10 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Undervisningen i ämnet teknik omfattar inte läroplanens krav.

Motivering:

Skollagen anger att en läroplan ska gälla för grundskolan och att denna läroplan ska ange mål och riktlinjer för utbildningen. Kursplanerna ingår i läroplanen och anger kunskapskraven för varje ämne.

Himnaskolans timplan innehåller inte ämnet teknik. Vid intervjuer framkommer dock att ämnet teknik underförstått finns med i timplanen under rubriken NO. I samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslutsunderlag har rektorn meddelat att ämnet teknik numera ingår i Himnaskolans timplan. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Av intervjuer framkommer att det på Himnaskolan genomförs undervisning i teknik genom att lärarna använder ett läromedel som kallas NTA-lådor. Lådorna innehåller bland annat laborativt material med inriktning mot vissa mål i kursplanen för ämnet teknik. Undervisningens innehåll stäms dock inte av mot kursplanen i teknik. Någon annan teknikundervisning genomförs inte. Det innebär att skolans rektor och lärare inte har säkerställt att teknikundervisningen utgår från och omfattar kursplanen i teknik. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att ämnet teknik inte är ett av de naturorienterade ämnena.

Författning:

1 kap. 11 § skollagen

Lgr 11, avsnitt 3 Kursplaner

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen

Motivering:

Enligt skollagen och Lgr 11 ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med den dokumenterade planeringen av skolans utbildning. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Att skolan är tydlig med att informera om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga att ta personligt ansvar.

Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Rektor har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

I Himnaskolan finns ingen aktuell gemensamt utarbetad planering för elevernas inflytande. Av intervjuer med elever, lärare, rektor och biträdande rektor framgår att eleverna i varierande utsträckning ges möjlighet till delaktighet i utbildningen. Det framkommer också att eleverna och deras vårdnadshavare inte får information om skolans övergripande mål, kursplanemål och kunskapskrav av alla lärare.

Eleverna ger en bild av att de kan få vara med och bestämma vid "stjärndagar" och "fredagskul", men att de inte kan vara med och påverka så mycket i övrigt. Lärarna beskriver att de "försöker ge eleverna val så mycket det går" och några lärare redovisar att eleverna får ta mer ansvar, och ansvar för andra frågor, då de blir äldre. De konstaterar också att progressionen i elevernas inflytande inte diskuteras, och att det ser olika ut i olika klasser. Intervjun med skolledningen bekräftar den bild lärarna ger. Rektorn och biträdande rektorn lyfter dock fram att frågan om elevers inflytande till viss del diskuterats gemensamt, men att inflytandet nog varierar i klasserna och att ansvaret för progressionen är ett ansvar för alla som arbetar i skolan. Många klasser avsätter lektionstid för att eleverna ska kunna nå de individuella mål som satts upp för respektive elev i de individuella utvecklingsplanerna, och eleverna kan då påverka hur och med vad de ska arbeta för att nå de individuella målen.

Då eleverna fortlöpande ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll bedömer Skolinspektionen att det i skolenhetens kvalitetsarbete behöver ingå att arbeta med hur elever och vårdnadshavare ska ges information om skolans mål och hur eleverna ska ges inflytande över utbildningen i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skolans rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:*Plan mot kränkande behandling*

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Himnaskolan finns en gemensam plan mot kränkande behandling för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet, benämnd Likabehandlingsplan för Himnaskolan. Det går inte att urskilja de olika verksamheternas behov och således inte heller specifika åtgärder kopplade till dessa. Planen har inte upprättats de senaste åren, vilket innebär att den bl. a. inte bygger på aktuell lagstiftning. Vid tillsynstillfället pågick dock ett arbete med att aktualisera planen.

Sammantaget behöver rektorn se till att skolans plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionen understryker att personalens, liksom rektorers, anmälningskyldighet är kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna och vidta eventuella åtgärder utifrån de uppgivna kränkningarna. Därmed behöver anmälan till såväl rektor som till huvudmannen ske skyndsamt.

Av intervjuer med rektor och personal framgår att det vid Himnaskolan finns en medvetenhet om att kränkningar ska rapporteras. Det sker i första hand till de vuxna i trygghetsgruppen, som i sin tur anmäler till rektorn. Vid inspektionstillfället anmäler rektorn kränkningar till sina chefer varje månad, vilket enligt Skolinspektionens bedömning innebär att det dröjer alltför lång tid innan huvudmannen får information och kan agera. Under handläggningstiden har dock rektorn skickat in dokumentation som visar att rutinerna ändrats så att huvudmannen numera skyndsamt ska informeras av rektor. Mot bakgrund av att rektorn rättat bristen, avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Författning:

6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. För en elev som ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn i stället besluta att åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Rektorns beslut om åtgärdsprogram och om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Rektorn har uppdragit åt biträdande rektorn att fatta beslut om åtgärdsprogram (se bedömning under området Ledningsstruktur och organisering av utbildningen). De exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar dock underskrift av ansvarig beslutsfattare. Det saknas också information om föräldrars rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (besvärshänvisning).

När det befaras att en elev i Himnaskolan inte kommer att nå kunskapskraven, görs en pedagogisk utredning som sedan leder till att biträdande rektorn fattar beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas eller ej. Därefter utarbetar lärare åtgärdsprogrammet.

Skolinspektionen bedömer att de beslut som biträdande rektorn fattar om att åtgärdsprogram ska utarbetas inte är det formella beslut om åtgärdsprogram som avses i bestämmelsen. Det är därmed inte heller överklagbart. Det är innehållet i åtgärdsprogrammet som är beslutet, och det ska fattas av behörig beslutsfattare. Beslutet i form av ett åtgärdsprogram ska skrivas under av rektorn, som är beslutsfattare enligt författningen, eller av den som fått i uppdrag av rektorn att fatta beslut. I beslutet ska också finnas tydlig information om föräldrarnas rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (besvärshänvisning).

Skolinspektionen konstaterar att Himnaskolans åtgärdsprogram inte är underskrivna av behörig beslutsfattare, att den som beslutat om åtgärdsprogram inte har fått i uppdrag av rektor att fatta beslut samt att det av åtgärdsprogrammen inte framgår att de kan överklagas. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att beslut om åtgärdsprogram inte fattas i enlighet med författningarnas krav.

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av från Himnaskolan är av varierande kvalitet. I några av åtgärdsprogrammen är skolans åtgärder för att ge eleven stöd alltför allmänt hållna, t.ex. anges att skolans åtgärd är "specialundervisning 1 ggr/vecka" och "stöd av speciallärare, klasslärare, hemmet". Detta riskerar att försvåra genomförande samt uppföljning och utvärdering av åtgärderna. Åtgärdsprogrammen saknar information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammantaget måste rektorn säkerställa att åtgärdsprogram utarbetas i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång per termin ska ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en värdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Himnaskolan genomförs utvecklingssamtal varje termin där elever och vårdnadshavare får information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Lärarna upprättar skriftliga individuella utvecklingsplaner som till viss del överensstämmer med författningarnas krav. Av intervjuer samt av de individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av framkommer att eleverna ges omdömen i ämnesblock (naturorienterade respektive samhällsorienterade ämnen) i årskurserna 4–5. Enligt skollagen ska dock skriftliga omdömen ges i alla ämnen eleven får undervisning i.

Av planerna framgår inte tydligt hur elevens fortsatta utveckling ska stödjas. De insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt är många gånger vaga och otydliga. Exempelvis kan det som åtgärd i planen stå "Eleven försöker hitta spännande böcker" eller "Läsa mycket". Inte i någon av de individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av finns det någon åtgärd för att utveckla eleven i andra ämnen än svenska eller matematik. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att en skriftlig individuell utvecklingsplan även kan innehålla åtgärder för att utveckla eleven i andra ämnen. Vidare framgår inte heller konkret vilket ansvar skolan har och hur den ska hjälpa eleven att genomföra åtgärderna. Istället beskrivs insatserna mer allmänt, som att "hjälpa till att hitta böcker" och "vi vuxna hjälper till".

Rektorn måste därför säkerställa att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna upprättas i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Det systematiska kvalitetsarbetet motsvarar inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete, dvs. en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, ska genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever och det ska dokumenteras. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs.

Av intervjuer med rektorn, biträdande rektorn och lärare framgår att det sker uppföljningar av resultat och diskussion om förbättringar av skolarbetet i arbetslagen i Himnaskolan. Som ett exempel nämns att man i arbetslagen konstaterat att elevernas läsning behöver bli bättre och att man då förändrat resurstilldelning och arbete för att åstadkomma förbättringar. Under hösten 2011 gjordes också en genomgång med personalen om vilka förbättringsområden som finns, som sedan sammanställdes av biträdande rektorn. Av intervjuerna framgår att det visserligen förs diskussioner i arbetslagen om uppgifter som skolleningen lägger ut för diskussion och analys, men att detta kvalitetsarbete inte dokumenteras. Rektorn redovisar i sitt svar på faktagranskningen att resultat av de diskussioner som förs i arbetslagen förs tillbaka till rektorn via den biträdande rektorn.

Himnaskolan behöver förbättra dokumentationen av kvalitetsarbetet så att den utgör en grund för utveckling och förbättring av skolans arbete.

Författning:

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning:**

Skolenhetens inre organisation och ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarnas krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor, som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn ska fatta beslut om sin enhets inre organisation och får uppdra åt en anställd eller uppdragstagare vid skolenheten, som har tillräcklig kompetens och erfarenhet, att fullgöra enskilda ledningsuppgifter.

Himnaskolan leds sedan 2008-01-01 av en rektor, som sedan 2011-01-01 även är rektor för den närliggande Linghamsskolan. I augusti 2011 anställdes också en biträdande rektor vid vardera skolenheten. Rektorn har gjort en arbetsfördelning mellan rektor och biträdande rektor som dokumenterats och presenterats för personalen. Det framgår inte

av arbetsfördelningen hur och i vilken omfattning återkoppling och uppföljning av de arbetsuppgifter som ligger på den biträdande rektorn ska ske till rektorn.

Enligt denna arbetsfördelning har rektorn det övergripande ansvaret för Himnaskolans verksamhet, det direkta ansvaret för lokaler, ekonomi, tjänstefördelning/schema samt personalansvaret för administrativ personal, vaktmästare, elevhälsopersonal och pedagoger som arbetar med särskilt stöd, t.ex. speciallärare och elevassistenter.

Rektorn har uppdragit till den biträdande rektorn att ansvara för all pedagogisk verksamhet i förskoleklassen, fritidshemmet och grundskoleverksamheten, inklusive personalansvar för dem som arbetar i dessa verksamheter. Personalansvaret uttrycks bland annat i att den biträdande rektorn genomför såväl medarbetar- som lönesamtal med förskoleklassernas, grundskolans och fritidshemmets personal. Det är också den biträdande rektorn som leder Himnaskolans ledningsgrupp, som består av den biträdande rektorn och fyra arbetslagsledare. Den biträdande rektorn har också ansvar för elevärenden vid skolan, liksom för det löpande arbetet i elevhälsoteamet, vilket inbegriper ansvar för särskilt stöd, trygghetsteam och elevskyddsombud/kompisstödjare, samt för elevrådet. Rektorn medverkar ibland vid träffar med skolans ledningsgrupp och vid elevhälsoteamets träffar.

Det finns även en gemensam ledningsgrupp för de två skolenheterna Himnaskolan och Linghamsskolan. Denna grupp leds av rektorn och där ingår de biträdande rektorerna från dessa skolor.

Vid intervjun med rektorn och biträdande rektorn framgår att de följer den ansvarsfördelning som upprättats. Det är den biträdande rektorn som följer, leder och utvecklar skolans dagliga verksamhet. De beslut av den biträdande rektorn som dokumenteras skriftligt, går till rektorn för kännedom och som återrapportering. Rektorn har varje vecka ledningsgruppsmöten med de biträdande rektorerna för Himnaskolan och Linghamsskolan. Vid dessa möten sker en gång per månad uppföljning och återrapportering av de beslut som den biträdande rektorn fattat på uppdrag av rektorn. Rektorn uppger dock att mötestiden inte räcker till för att återkoppla alla de arbetsuppgifter som rektorn uppdragit åt den biträdande rektorn att fullgöra.

Den möjlighet rektor enligt nya skollagen har fått att uppdra åt andra att fullgöra enskilda ledningsuppgifter innebär att vissa beslut och arbetsuppgifter kan överlåtas till andra personer inom skolenheten. Även om så sker, kvarstår dock alltid rektorns yttersta ansvar för verksamheten.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn för Himnaskolan i mycket stor omfattning uppdragit till den biträdande rektorn att fatta beslut om och ta ansvar för arbetsuppgifter. För att rektorn ska kunna ta ansvar för det pedagogiska arbetet vid skolenheten ställs extra stora krav på återkoppling och uppföljning, då det enligt författningarna är tydligt att det är rektor som ska leda och samordna verksamheten så att utbildningen utvecklas.

Med utgångspunkt från ovanstående bedömer Skolinspektionen att rektorn måste tydliggöra hur återkoppling och uppföljning av arbetsuppgifter som den biträdande rek-

torn fullgör på uppdrag av rektorn ska ske, i syfte att rektorn ska kunna ta ansvar för och besluta om verksamheten och dess utveckling.

Författning:

2 kap. 10 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Himnaskolans redovisning av måluppfyllelsen visar att 86 procent av eleverna i årskurs 3 bedömdes nå målen i matematik år 2011, medan 84 procent av eleverna beräknades nå målen i svenska. Resultatet i svenska var något bättre än året innan, då 78 procent av eleverna bedömdes nå målen. Däremot hade måluppfyllelsen sjunkit något i matematik, då det 2010 var 91 procent av eleverna som bedömdes nå målen.

I årskurs 5 redovisas att 90 procent av eleverna bedömdes nå målen i engelska år 2011 vilket var något lägre än år 2010 då 93 procent av eleverna nådde målen. I matematik och i svenska var måluppfyllelsen 89 procent år 2011 vilket också var lägre än 2010, då värdet var 90 procent i matematik och 98 procent i svenska. Samtliga elever nådde enligt redovisningen målen i bild, hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd år 2011, liksom året innan. I övriga ämnen redovisas att 98 till 99 procent av eleverna år 2011 bedömdes nå målen, vilket motsvarar resultaten år 2010 utom i kemi, där 92 procent av eleverna nådde målen år 2010 och i fysik, samhällskunskap och teknik där alla elever år 2010 nådde målen.

Alla elever ges således inte möjlighet att nå målen i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

När det gäller värdegrundsarbetet framgår det av intervjuer vid tillsynen att Himnaskolan erbjuder eleverna en lugn och trygg skolmiljö. Detta bekräftas också av den enkät Skolinspektionen riktade till elever i Himnaskolans årskurs 5 våren 2011 liksom av skolans egna undersökningar. När elever råkar ut för mobbning eller trakasserier vidtas åtgärder snabbt för att komma till rätta med problemet och det finns tydliga och väl kända rutiner för hur man ska agera då elever blir trakasserade eller upplever sig kränkta.

Beskrivning av Himnaskolan

Himnaskolan är en F-5-skola belägen i samhället Lingham. Skolan har ca 440 elever i förskoleklass och grundskola, årskurserna 1-5. På grund av begränsade lokaler, är undervisningen för eleverna i årskurs 5 förlagd till den närbelägna Linghamsskolan, dit Himnaskolans elever hänvisas från och med årskurs 6. En om- och tillbyggnad av Himnaskolan pågår som ska vara klar våren 2013, och enligt planerna ska då årskurs 5 åter få sin undervisning där.

Skolenheten är indelad i fyra arbetslag, där tre omfattar förskoleklass och årskurserna 1-3 medan det fjärde omfattar årskurserna 4-5. Varje arbetslag leds av en arbetslagsledare, och de fyra arbetslagsledarna utgör, tillsammans med den biträdande rektorn, skolenhetens ledningsgrupp. Himnaskolans rektor, som också är rektor för Linghamsskolan, har det övergripande ansvaret för skolenheten.

I ärendets slutliga handläggning har Eleonor Duvander, Mikael Ejerblom och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Robert Holmblad
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.